

**COMMISSION RÉGIONALE DE LA MOBILITÉ
GEWESTELIJKE MOBILITEITSCOMMISSIE**

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE - BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

**Aanbevelingen van de afdeling PMB naast het advies van de Commissie van
06/05/2020 betreffende de noodmaatregelen op het valk van mobiliteit in
het kader van de Covid-19 gezondheidscrisis**

De afzonderingsmaatregelen hebben een enorme impact gehad op de verplaatsingen van personen met beperkte mobiliteit. Het is van essentieel belang dat er bij de uitwerking en implementering van de mobiliteitsmaatregelen in het kader van de afbouw van de afzonderingsmaatregelen, alsook in het kader van een eventuele verstrenging van de gezondheidsmaatregelen, zorgvuldig rekening gehouden wordt met de specifieke moeilijkheden die dit publiek ondervindt. Hiertoe heeft de afdeling PBM van de Gewestelijke Mobiliteitscommissie besloten een lijst met aanbevelingen op te stellen ter aanvulling van het advies dat op 6 mei in de plenaire zitting van de Gewestelijke Mobiliteitscommissie werd uitgebracht.

Verplaatsingen te voet

1) Tijdens de lockdown werden de voetpaden veel minder overspoeld door deelsteps, -fietsen en -scooters. Voor de mobiliteit van slechtziende voetgangers en personen in een rolstoel vormde dit een aanzienlijke verbetering. Met de geleidelijke terugkeer naar het normale leven en het zomerseizoen dat eraan komt, zullen deze deelvoertuigen de komende weken ongetwijfeld weer in grote aantallen verschijnen. De afdeling PBM is in principe niet tegen deze micromobiliteitsdeelvoertuigen, maar vraagt om de hinder die ze op de voetpaden veroorzaken tot een minimum te beperken, en dit:

- door klachten hieromtrent sneller op te volgen;
- door via de regelgeving de plaatsen waar het parkeren wordt toegelaten te beperken;
- door het aantal *drop-offzones* zo snel mogelijk te verhogen.

2) Een ander onrechtstreeks gevolg van de lockdown is het feit dat kraampjes, stoepborden en andere reclameborden van de voetpaden in de hoofdstad zijn verdwenen. Voor de mobiliteit van slechtziende voetgangers en personen in een rolstoel vormde dit een aanzienlijke verbetering. De afdeling PBM begrijpt dat het voor de winkels, restaurants en cafés sociaal en economisch gezien nodig is om snel weer open te kunnen gaan. Ze neemt ook nota van de afstandsplannen voor de terrassen van cafés en restaurants. Desalniettemin vraagt ze dat er maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat deze geleidelijke terugkeer naar een enigszins normaal sociaal en economisch leven geen onnodige belemmering vormt voor de verplaatsingen van personen met beperkte mobiliteit, en dit:

- door het plaatsen van verplaatsbaar reclamemateriaal op de voetpaden te verbieden of op zijn minst te beperken;
- door strenger toe te zien op het plaatsen van kraampjes op de voetpaden;
- door een materiële afbakening te verplichten voor de terrassen van cafés, zodat deze met een blindenstok waargenomen kunnen worden;
- door te eisen dat er bij de terrassen van cafés voldoende bewegingsruimte gelaten wordt;
- door de voorkeur te geven aan het plaatsen van caféterrassen en eventuele uitbreidingen ervan op parkings in plaats van op voetpaden.

3) De massale ontwikkeling van nieuwe fietspaden is een van de speerpuntacties van de Regering om de mobiliteitsuitdagingen die met de uitstap uit de lockdown gepaard gaan het hoofd te bieden. De afdeling PBM benadrukt dat deze ontwikkeling ondersteund moet worden met de volgende maatregelen:

- De voorkeur geven aan aparte fietspaden in plaats van gedeelde voetgangers-/fietserszones, omdat deze zones vaak gevaarlijk blijken te zijn voor de meest zwakke weggebruikers;
- Er bij de aanleg van nieuwe fietspaden op toezien dat de voetpaden waar mogelijk steeds enkel voor voetgangers worden voorbehouden;
- Ervoor zorgen dat de fietspaden met een blindenstok waargenomen kunnen worden en dat ze worden uitgerust met beveiligde oversteekplaatsen voor slechtziende personen;
- De fietsenstallingen volgens de universele toegankelijkheidsnormen plaatsen (d.w.z. waarneembaar met een blindenstok, niet op natuurlijke geleidingslijnen, enz.).

4) Het respecteren van de fysieke afstand in de winkels leidt tot wachtrijen op de voetpaden. In combinatie met de eerder vermelde obstakels maken deze wachtrijen de verplaatsingen van personen met beperkte mobiliteit erg oncomfortabel. De afdeling PBM vraagt om de voetgangerspaden in de winkelstraten te verbreden, eventueel door parkeerplaatsen te schrappen.

5) Om de fysieke afstand te respecteren en te vermijden dat klanten elkaar kruisen, hebben heel wat winkels de indeling van hun ingangen en binnenruimtes herzien. Deze reorganisaties gaan soms ten koste van de toegankelijkheid. De afdeling PBM vraagt dat winkels bij deze herinrichtingen rekening houden met de toegankelijkheid, ze de voorkeur geven aan toegankelijke ingangen en dat ze waar mogelijk zelfs de door de fysieke afstand vrijgekomen ruimte gebruiken om hun toegankelijkheid te verbeteren.

6) Door de sluiting van de cafés en restaurants hebben de voetgangers veel minder toegang tot sanitaire voorzieningen. In afwachting van de heropening van deze plaatsen vraagt de afdeling PBM meer toegankelijke openbare sanitaire voorzieningen te openen.

7) Naar verwachting zullen er de komende weken heel wat ontmoetingszones gecreëerd worden. Voor slechtziende voetgangers en personen die slecht te been zijn, is wandelen op de weg niet zonder gevaar (gebrek aan oriëntatiepunten, voorbijrijdende auto's en fietsers, oversteken van stoepranden, enz.). De afdeling PBM vraagt de Regering de bevolking bewust te maken van de specifieke regels die van toepassing zijn op de ontmoetingszones en van het belang om, wanneer het druk is, de voetpaden in deze zones voor personen met beperkte mobiliteit voor te behouden.

8) Voor slechtziende personen is het niet eenvoudig de fysieke afstand te respecteren. De afdeling PBM vraagt de Regering de bevolking bewust te maken van de moeilijkheden die deze personen over het algemeen ondervinden bij hun verplaatsingen, en van de specifieke problemen die de regels van de fysieke afstand in het bijzonder voor dit publiek met zich meebrengen.

Ter afronding van dit deel over de verplaatsingen te voet, herinnert de afdeling PBM eraan dat Brussel Mobiliteit over een recente studie beschikt over het ongemak van voetgangers in de Brusselse winkelstraten. Dit onderzoek bevat een specifiek hoofdstuk over de verplaatsingen te voet van personen met beperkte mobiliteit, waarvan de bevindingen en aanbevelingen overeenkomen met een aantal van de hierboven genoemde punten en die verduidelijken.

Verplaatsingen met het openbaar vervoer

1) Voor heel wat personen met beperkte mobiliteit is het openbaar vervoer vaak de enige beschikbare vervoerswijze. Indien het aantal passagiers dat aan boord van voertuigen wordt toegelaten opnieuw wordt beperkt, vraagt de afdeling PBM voorrang te geven aan personen met beperkte mobiliteit. Daarnaast benadrukt de afdeling PBM dat als de afzonderingsmaatregelen opnieuw zouden worden

ingevoerd, ervoor gezorgd moet worden dat de bijstandsdienst en het aangepaste vervoer beschikbaar blijven.

2) Voor slechtziende personen is het niet eenvoudig de fysieke afstand te respecteren en dan zeker in een besloten omgeving zoals het openbaar vervoer. De afdeling PBM vraagt om de chauffeurs en het personeel van de vervoersoperatoren hiervan bewust te maken en op te leiden om geschikte instructies te gebruiken om slechtziende personen op afstand te begeleiden. Voorts vraagt de afdeling PBM om ook de taxichauffeurs via een omzendbrief of een didactische video te informeren over de manier waarop ze slechtziende personen moeten verwelkomen met inachtneming van de fysieke afstand.

3) Het verbod om vooraan in de bus in te stappen brengt slechtziende personen in de war. Enerzijds omdat de podotactiele tegels aan de haltes de persoon naar de voorste deur leiden, anderzijds omdat het instappen via de achterste deur het contact met de chauffeur bemoeilijkt. Bovendien kunnen slechtziende personen het aantal personen dat zich op het voertuig bevindt niet inschatten. De afdeling PBM vraagt om slechtziende personen, als uitzonderlijke redelijke aanpassing, via de voorste deur van het voertuig te laten instappen.

4) Een persoon in een rolstoel dient in een voertuig van het openbaar vervoer de voorziene rolstoelplaats te gebruiken. Deze persoon kan niet elders gaan zitten als er andere passagiers in zijn of haar buurt zitten. De afdeling PBM vraagt om de stoelen naast de PBM-plaats vrij te houden als deze plaats gebruikt wordt.

Verplaatsingen met de auto

De aanleg van nieuwe fietspaden en de verbredingen van de voetpaden zullen er ongetwijfeld voor zorgen dat er een aantal parkeerplaatsen verdwijnt. De afdeling PBM vraagt om de parkeerplaatsen voor personen met een handicap die daardoor mogelijk verdwijnen te verplaatsen naar nabijgelegen plaatsen.